

MEGYEI TUDÓSÍTÓINK JELENTIK

a jószágtartás helyzetéről

Milyen változásokat hoz az idei tavasz a mezőgazdasági nagyüzemek és a háztáji állattenyésztő kedvében? Milyen irányban hatnak a kedvezmények és milyen ellenlépést követelnek a változó árak? A sertés- és szarvasmarha-hizlalás, sőt a feldolgozás éppúgy

nem magánügye a gazdaságoknak és a vállalatoknak, mint ahogy az sem lehet közömbös az országának, hogy hány csirke kapirgál a falusi házak udvarán. Tudósítóink ezekre a kérdésekre kerestek választ több megyében.

HAJDÚ-BIHAR MEGYE:

Fajtaváltás és együttműködés

Hajdú-Bihar megye hagyományos állattartó vidék. Az utóbbi időben mégis csökkent a kistermelők tartási kedve.

Az elemzések egyértelműen mutatják, hogy Hajdú-Biharban a nagyüzemek és a háztáji tulajdonosai még mindig kedvezőtlennek ítélik az állattartást. A juhok értékesítése változatlanul gondot okoz. Kimutathatóan alacsony a felvásárlási ár, ami a nagy gazdaságoknál forráshiányt okoz. Nemrég ugyan felemelték a felvásárlási árat, ez a bevételnövekedés azonban olyan minimális, hogy nem ösztönöz további juhtartásra. A szarvasmarha-tenyésztés problémái közismertek. Nem lehet belőle megélni. A sertéshizlalás sem jövedelmező eléggé. Gondot okoz, hogy túl sok a fajta, s nem a legkeresettebb fehérsertést tartják a háztájakban. Pedig a megoldás kézenfekvő, hiszen a közös gazdaságok az együttműködéssel könnyen kézben tarthatnák a fajtaválaszték alakulását. Másik gond, hogy az állatokat nagy távolságra kell utaztatni, s a gazdák rendszerint nincsenek jelen az átvételnél, a minősítésnél. Olykor a minősítés sem objektív. A felvásárlás időpontja gyakran eltér a szerződésben rögzítettől, és ez ugyancsak kárt okoz az állattartónak. Egyrészt a többletköltségeket senki nem téríti meg, másrészt az állatok átvételi ára csökken a túltartás következtében.

Kékesi Katalin

BÉKÉS ÉS SZOLNOK MEGYE:

Újra rekordra vágyunk

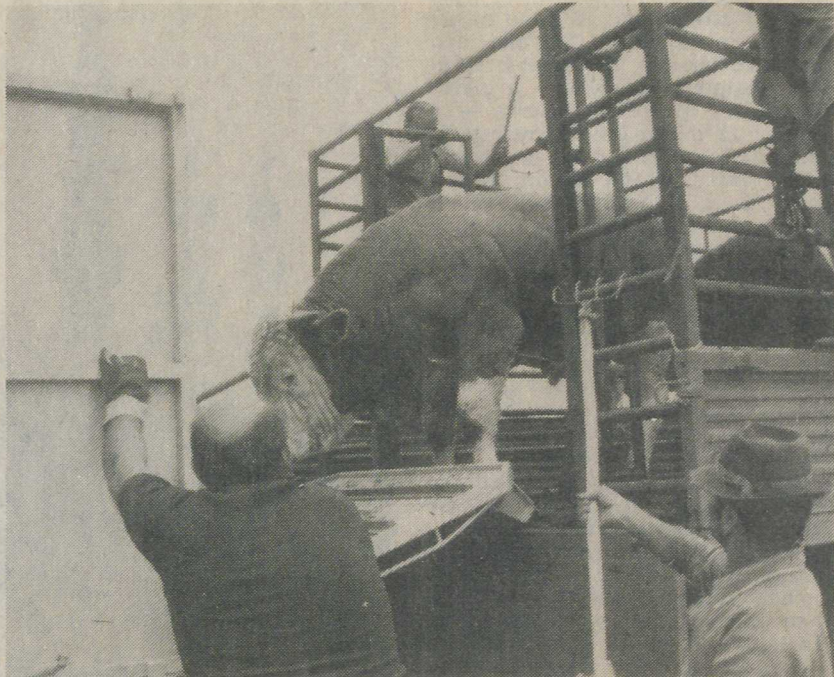
Egy esztendeje annak, hogy e lap hasábjain arról tudósítottunk: Békés megyében 1984-ben annyi sertést — 1,1 milliót — hizlaltak, hogy abból az ország minden lakójának legalább öt szál csabai kolbász juthatott volna. Hét hónap múltán a megyében megjelenő napilap lélekharangot kongatott kerekasztal-beszélgetést rendezett, amelynek résztvevői aggódva szóltak arról, hogy a nyár végén a tájegység nagyüzemeiben 53 ezerrel, a hízők 60 százalékat adó kisegítő és háztáji gazdaságokban 111 ezerrel kevesebb sertést tartottak, mint egy évvel korábban. Ráadásul két állami gazdaság és két termelőszövetkezet éppen ez idő tájt látott a sertéstartás fölszámolásához.

Mi a helyzet ma? Az ágazat jövedelemszerző képességét javító központi intézkedések nyomán a kedélyek meggyeztette megnyugodtak, a nagyüzemekben a tavalyi legkisebb kocsaszámhoz képest negyven százalékkal több előhasi koca ígér állománynövekedést. Ezekben a hetekben a lökészerűen megsokszorozódott igényeket a kocasüldők iránt már ki sem tudják elégíteni, ami azt mutatja, hogy a kisüzemek immár túllendültek az év végét és az idei évkezdetet jellemző bizonytalankodáson.

Zavart keltett ugyanis a háztáji gazdák körében a vágás utáni minősítés bevezetése. (A minősítésről csak később derült ki, hogy az *kérhető, és nem kötelező*. Nem is sokan élnek még vele.)

Mindent egybevetve, Békésben jó a takarmányellátás, és az idén a jószágok száma már megközelíti az 1984-es rekordot.

És Szolnokban? Azt mondják: ezt a megyét háromnegyed millió disznó



A minőségesökkenés veszélye nélkül a tartás költségeit kellene mérsékelni. STRASSZER ANDRÁS FELVÉTELE

hizlalására-vágására „hitelesítették”. Éppen ezért itt a tavalyi állománycsökkenést nem is úgy ítélik meg, mint Békésben, hiszen a Szolnok megyei háztáji gazdaságokban a csaknem 13 százalékos visszaesés után most ugyanannyi állatot hizlaltak, mint 1980-ban.

Úgy értékelik a megye állattenyésztői, hogy a hatodik ötéves terv első felében az ideálisnál gyorsabb volt a sertésállomány gyarapodása. A tavalyi csökkenéssel kialakult az a 60—61 ezres kocaszám, amely Szolnokban különösebb konfliktusok nélkül tartható.

Tudni kell, hogy a megye kukoricából „behozatalra” szorul, ennek ellenére az ellátás Szolnokban is jó, bár a takarmány minőségét gyakran kifogásolják. Hogy az ágazat jövedelmezőségén van még mit javítani, azt jól jelzi a két megye sertés-tenyésztőinek óvatossága: nem tolonganak a szakosított telepek rekonstrukciójához igénybe vehető hitelekért és egyéb kedvezményekért.

Köváry E. Péter

HEVES MEGYE:

Áremelés nélkül

A Heves Megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat gyöngyösi vágóhídi kapacitását átlagosan 93 százalékosan használja ki — mondja Molnár Gábor igazgató. Am hozzáteszi, hogy a látszattal ellentétben, nem felhőtlen fölöttük az ég.

— Az élő állat beszállítása ugyanis nem egyenletes. És hogy mégis mindennap meg tudjuk tölteni az üzem udvarán a tőkehúsert és a feldolgozott termékért sorban álló teherautókat — éjszakánként 100—150 tonna áru hagyja el a vállalat területét —, az a fegyvelmezett, begyakorlott munkásgárdának köszönhető. Sajnos nálunk is csökken a létszám. Ennek főleg az az oka, hogy a szakmunkások keresete tíz százalékkal alacsonyabb az országos húsipari átlagnál.

A technikai hiányosságokat is a jól felkészült munkásgárda pótolja. Idei tervük imponáló: 240 ezer hizott sertést, 18—20 ezer vágómarhát fogadnak. Hatezer tonna felvágott elkészítését vállalták, s kilencmillió dolláros export a céljuk.

Az igazgató azt mondja: ők nem gondolkoznak úgy, hogy csak nyereséget hozó terméket állítsanak elő.

— Mi nem válthatunk termékszerkezetet, s még ha a gyártáshoz szükséges eszközök és adalékanyagok, például a fűszerek, ára erősen emelkedett is, vállalatunk nem emelheti az árakat. A gazdasági szabályozók azonban ugyanúgy érvényesek ránk, mint azokra a termelőkre, akik mindezt megtehetik. Ez magyarázza, hogy erre az évre harmincmillió forint veszteséget tervezünk.

Mégis, milyen kiutat lát a gyöngyösi hűsüzem?

— Minden eddig elmulasztott lehetőséget ki kell használnunk. Javítanunk kell a munka hatékonyságát, a termelékenységét, s jobban kell gazdálkodnunk a rendelkezésünkre álló idővel. Csak így emelhetjük a béreket, és valósíthatjuk meg szerény fejlesztési programunkat, ami egyben a versenyképesség záloga is.

Mérő Miklós

CSONGRÁD MEGYE:

Egyetlen százalék

A Csongrád megyei nagyüzemek úgy tervezik, hogy az idén lendületesen növelik vágóbaromfi-termelésüket. Pontosan 22 ezer 802 tonna szerepel a tervben, ennek zöme broilercsirke. A kisüzemek adják a baromfi 30—40 százalékat; termelésük azonban, feltehetően, az eddiginél is lassabban nő. Így összességében 12—14 százalékos gyarapodással számolnak a megyei tanács mezőgazdasági osztályán. Csongrád megyében alacsony költséggel termelik a csirkét: a termálvízzel fűtött nevelő fóliasátrak lényegesen olcsóbbak, mint a gázzal vagy olajjal melegített ólak.

A termelési kedv tehát megvan. Inkább az a kérdés, hogyan sikerül az árut értékesíteni. A szentesi baromfi-feldolgozó vállalat ugyanis csak egy (!) százalékkal növeli a felvásárlást az exportpiaci árproblémák miatt. Ellentmondás látszik a termelés növekedése és a lényegében stagnáló felvásárlás között. A Csongrád megyei közös gazdaságok arra számítanak, hogy a megyén kívüli felvásárlóknak adják el a fölösleget. Korábban már vásárolt erről a vidékről a békéscsabai, az orosházi és a kecskeméti baromfiipar, továbbá a hernádi és a zagyaréki tsz is. Most is számítanak rájuk a termelők.

Tanács István